

ANLAYIP DİNLEMEK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

anlayıp dinlemek Deyim bir olayı iyice anlamak.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(ف ق ه) 20

İLGİLİ DEYİM:

laf anlamaz Deyim 1 söz dinlemeyip kendi bildiğinde inat eden; **20 (ف ق ه) + 36 (ح د ث)**

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ قَوْكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يُلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ
الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ

De ki "O size üstünüzden, yahut ayaklarınızın altından bir azap göndermeye veya sizi çeşitli gruplara ayırıp kiminize kiminizin hıncını tattırmaya güç yetirir." Bak, olur ki **anlayıp dinlerler** diye ayetlerimizi nasıl etraflıca açıklıyoruz! **6/ENAM-65**

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَوْذَعٌ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ

Sizi tek bir nefisten yaratan odur. Sizin için bir karar yeri (dünya) ve bir geçici yer (kabir) vardır. Biz, **anlayıp dinleyen** kimselere ayetleri açıkladık. **6/ENAM-98**

وَلَقَدْ دَرَأْنَا لِحَافِهِمْ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

Ant olsun, cehennem için birçok cin ve insan yarattık. onların kalpleri vardır, onlarla **anlayıp dinlemezler**, gözleri vardır onlarla görmezler ve kulakları vardır onlarla duymazlar. Bunlar **hayvanlar gibidir** hatta onlar, (aşağıların aşağısına) **cukura düşmüşlerdir**. İşte bunlar **gaflet uykusuna dalanlardır**. **7/ARAF-179**

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

Ey Nebi! Mü'minleri savaş için **sevke getir**. Eğer sizden sabırlı yirmi kişi bulunursa, iki yüze (kâfire) **galip gelir**. Eğer sizden yüz kişi olursa **inkârdan gelenlerden** bin kişiye **galip gelir**. Çünkü onlar, **anlayıp dinlemeyen** bir topluluktur. **8/ENFAL-65**

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْزِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

Allah'ın Elçisi'ne **muhalefet etmek** için (savaştan) **geri kalanlar**, **boş oturmaları** ile **ferahlık duydular**; mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda cihattan **ikrah getirdiler** ve "Bu sıcakta **seferber olmayım**." dediler. De ki "Cehennem ateşi daha **sıcaktır**." Keşke **anlayıp dinleselerdi**! **9/TEVBE-81**

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

geri kalanlarla birlikte olmaya **razı oldular** ve kalplerine **kilit vuruldu**. Onlar artık **anlayıp dinlemezler**. **9/TEVBE-87**

وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

Bir sure indirildiğinde birbirlerine bakarak "Sizi birisi görüyor mu?" (diye işaretlerler) sonra da **savuşup giderler**. **Anlayıp dinlemeyen** bir topluluk oldukları için Allah onların kalplerini çevirmiştir. **9/TEVBE-127**

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

Nihayet iki seddin arasına ulaştığında onların önünde neredeyse hiçbir sözü **anlayıp dinlemeyen** bir topluluk buldu. **18/KEHİF-93**

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلَ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ إِلَّا قَلِيلًا

(Savaştan) **geri kalanlar**, ganimetleri almak için gittiğinizde, “Bırakınız, biz de sizinle beraber gelelim!” diyeceklerdir. Onlar Allah'ın sözünü değiştirmek isterler. De ki “Siz asla bizimle beraber gelmeyeceksiniz. Allah sizin için önceden böyle buyurdu.” Onlar, “Hayır, siz bizi kıskanıyorsunuz!” diyecekler. Aslında onlar, pek az **anlayıp dinleyen** kimselerdir. **48/FETİH-15**

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

Sizin onları, kendi içlerinde **dehşete düşürmeniz** Allah'inkinden daha şiddetlidir. Bu onların **anlayıp dinlemeyen** bir topluluk olmalarındandır. **59/HAŞİR-13**

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

Bu onların iman edip sonra inkâr etmeleri dolayısıyladır. (Bu yüzden) kalplerine **kilit vuruldu**. Onlar artık **anlayıp dinlemezler**. **63/MÜNAFİKUN-3**

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْقِلُونَ

Onlar, "Allah'ın elçisinin yanında bulunanlara harcamada (infakta) bulunmayın ki onlar, **başlarını alıp gitsinler**." diyenlerdir. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır ama münafıklar **anlayıp dinlemezler**. **63/MÜNAFİKUN-7**